

[Gade]

lutasamarbejdet i retning af en valutaunion. I så fald kan omkostningerne ved at tage del i unionen blive betydelige.« Og her er vel at mærke tale om økonomiske omkostninger, altså en helt anden snak end rapportens.

Endegyldigt fastlåste valutakurser vil føre til en fast tilknytning til D-marken, og Danmark vil blive tvunget til en opskrivning af kronen til skade for eksporten til andre områder. Konsekvensen bliver større arbejdsløshed her i Danmark.

Jeg synes også, at man underprioriterer hele diskussionen om, at Danmark har et særligt handelsmønster. Vi handler faktisk mere med landene uden for EF end med resten af EF. Og det trykkeri, man har lavet i rapporten om landbrugseksporten, kan jeg ikke forstå. Men jeg har måske ikke læst længe nok på universitetet.

Det er tvivlsomt, om en økonomisk og monetær union indebærer nogen økonomisk fordel. Der er risiko for økonomiske ulemper, og arbejdsløsheden vil stige, er vores konklusion.

Det andet, jeg vil hæfte mig ved, er den politiske melding i rapporten om, at man kan gennemføre faste valutakurser, uden at det lægger bindinger på finanspolitikken, altså det, som professor Anders Ølgaard beskrev i en kronik i Politiken på den måde, at »Danmark vil få en økonomisk handlefrihed, der vel nærmest kan sammenlignes med, hvad danske kommuner har i dag«.

Når man nærlæser rapporten, træder de bagvedliggende usikkerheder hos embedsmændene da også frem. Uklare tekster præciserer det, hvis man kan bruge den formulering. »Muligheden af at anvende finanspolitikken vil afhænge af, hvilke beslutninger der træffes på dette område«, siges der ét sted. Et andet sted siges der: »En vis grad af koordinering af medlemslandenes finanspolitik vil være en forudsætning for, at ØMU kan fungere tilfredsstillende.«

Ja ja, man kan jo sige lidt af hvert i rapporten, og så er man på den sikre side. Så kan regeringen sige, hvad der passer i regeringens kram.

Det er vores konklusion, at det er helt oplagt, at fastlåser man endegyldigt valutakurserne enten ved vedtagelse af direkte bindende forskrifter eller via en meget styret markedsmechanisme, så vil det føre til, at det ikke er muligt at fastholde en selvstændig finanspolitisk linje. Så har professor Anders Ølgaard ret: Regeringens

rapport snyder på dette punkt, og det gør statsministerens redegørelse også.

Det tredje, jeg vil hæfte mig ved i rapporten, er spørgsmålet om afgivelse af suverænitet, og det har hr. Ivar Nørgaard jo også været inde på. Det ligner en rapport, der er bestemt til, at konklusionen er skrevet før argumentationen.

Efter vores opfattelse er der ikke tvivl om – også i relation til, hvad jeg sagde under andet punkt – at der er tale om afgivelse af suverænitet i grundlovens § 20-omfang. Derfor kræves der fem sjettedeles flertal i Folketinget, og ligesom i 1972 må Folketingets vedtagelse under alle omstændigheder bekræftes ved en folkeafstemning efter en eventuel vedtagelse i Folketinget.

En vejledende folkeafstemning, som vi havde det ved EF-pakken, vil SF derimod ikke være med til.

Så til det, der er spændende i Europa netop nu: opruddet i Østeuropa og Centraleuropa, der sætter hele Europa i gang med at diskutere fremtidens Europakort.

Statsministeren havde formuleringer her, men var ikke særlig præcis. Derfor vil jeg gerne fremhæve SF's synspunkter på det her, for vi har jo længe sagt, at det her er chancen for at få en anden diskussion, for at få en ny diskussion om, hvordan Europa skal udvikle sig.

Vi ønsker, at Danmark skal placere sig modigt og stærkt i den her debat; det kræver udspil, og det kræver vilje. Der bør sættes en anden dagsorden end det her opkog af gamle EFT-tanker fra først i 1970'erne. Østeuropa, EFTA-landene og EF-landene har brug for en ny dagsorden.

Der er ikke brug for en nymuret, lukket union, som jeg forstod at statsministeren åbnede for, men derimod for et åbent, samarbejdende Europa.

Dette modspil til unionen kræver, at helt andre emner sættes på dagsordenen for en eventuel regeringskonference. Danmark skal støtte EFTA-landenes ønske om at etablere beslutningsorganer, beslutningsmekanismer, og sammen med EF- og EFTA-landene kræve, at Romtraktaten ændres, så dette kan ske.

Det Europakort, der bør tegnes, indebærer etablering af en fælleseuropæisk økonomisk zone omfattende både EF og EFTA med fælles beslutningsmekanisme. De østeuropæiske lande, hvor økonomien er klar til det, kan så melde